

Föreläsning med Agria 6/10

Seminariedagen började med diger statistik från Agria. Vi kommer att ägna flera nummer av Labyrinten till att bena upp informationen, här kommer en liten översikt.

Först fick vi lite statistik om hur många katter det finns i Sverige från Statistiska CentralByrån, SCB:

1 256 000 katter

16,8 % av hushållen har katt

1,73 katt per hushåll

13,4 % av katterna är renrasiga, 168 300

86,6 % av katterna är huskatter 1 087 000

2,8 % av hushållen är medlem i kattklubb

14,5 % av hushållen med renrasig katt är med i kattklubb

26 % av katterna är försäkrade, 326 560

Jag gjorde ett litet antagande här för att få ett hum om hur många raskatter respektive bondkatter som är försäkrade: Om man antar att alla renrasiga katter är försäkrade så är:

158 000 huskatter försäkrade

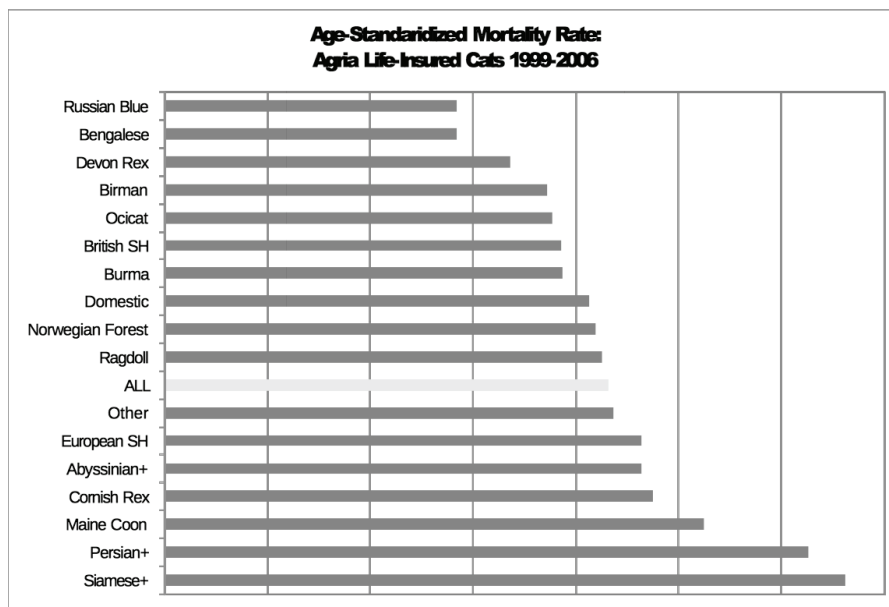
168 300 raskatter försäkrade

Man kan konstatera att väldigt många svenskar vill ha katt. Vi kanske inte är så nördiga ändå!

Dödlighet

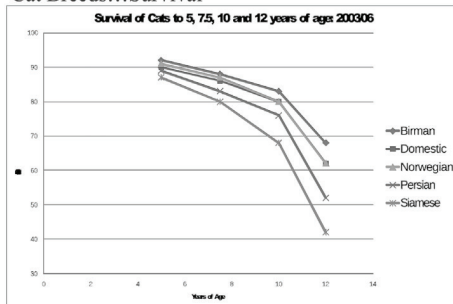
Så gick vi över till information om dödlighet och skadestatistik. Mortalitetstatistiken har vi tagit upp i ett tidigare nummer och den baseras på statistik från 1999 till 2006 Figur 1.

Ryssar och Bengaler lever längst, Siameser kortast tid. Abessiner och Somali (räknas tillsammans) ligger inte så bra till när det gäller överlevnad. Man kan livförsäkra en katt upp till strax över 12 år därför finns det bara mortalitetsdata över katter upp till 12 år. Markant fler katter lever mer än 12 år mellan 2003-2006 än tidigare. I Figur 2 ser vi överlevnaden hos de största raserna plus huskatter. ABY/SOM överlevnadskurva ligger mellan huskatt och Perser, cirka 55 % blir äldre än 12 år.

Figur 1: Standardiserade mortalitet, man har justerat för åldersfördelning inom respektive ras

Cat Breeds...Survival

Figur 2. Överlevnad mellan 5 till 12 år hos de största kattraserna inklusive huskatt

Då man studerar dödsorsaker närmare finner man att huskatter då de dör innan 12 års ålder oftast dör i trafikolyckor. Raskatter dör oftare i sjukdomar än i trafikolyckor, dock är just trafikolyckor den vanligaste orsaken hos ABY/SOM följt av övre urinvägarna och FIP [1]. De vanligaste dödsfallsorsakerna som rapporterats 2005-2010 för samtliga försäkrade katter finns i Figur 3. Den ska inte läsas som en fallande skala. Problem med njurarna exempelvis kan ge upphov till en mängd diagnoser som åren 1999-2006 gav upphov till 20 % av försäkrings ersatta dödsfall.

Skadestatistik

Skadedata som visades på seminariet utgick från Agrias statistik under 2007-

2011. Förutsättningarna i statistiken är uppställda nedan:

Veterinärvård

Alla skador

Ska uppgå till självrisk (1100 kr)

Ersättningsbart ur försäkringen (även avvisade)

Utgår från Agria Breed Profile hund

Relativa risken jämfört alla katter

De vanligaste Diagnoserna

10 vanligaste dödsfallsdiagnoserna 2005-2010

Trafikskada
FIP infektion
Pyometra
Symtom på sjukdom u fastställd orsak, njure/uretär
Död utan säker diagnos
Erytropoetinbristanemi (njursvikt)
Hypertrofisk kardiomyopati
Tumör i juver
Symtom på avmagring
Hydrothorax

Figur 3. De 10 vanligaste dödsfallsdiagnoserna hos alla katter 2005-2012

Vi gick igenom väldigt mycket statistik och vi kommer som sagt tidigare att gå in mer i detalj på all denna data i kommande nummer. Två översiktsbilder på vanligaste

orsaker till veterinärvård presenteras dock i Figur 4 (Abessinier) och Figur 5 (Somali). GI står för gastro-intestinal och betyder mag-tarmsystemet. Detta är den vanligaste åkomman hos ABY/SOM och är dubbelt så vanlig i våra raser som hos alla andra katter.

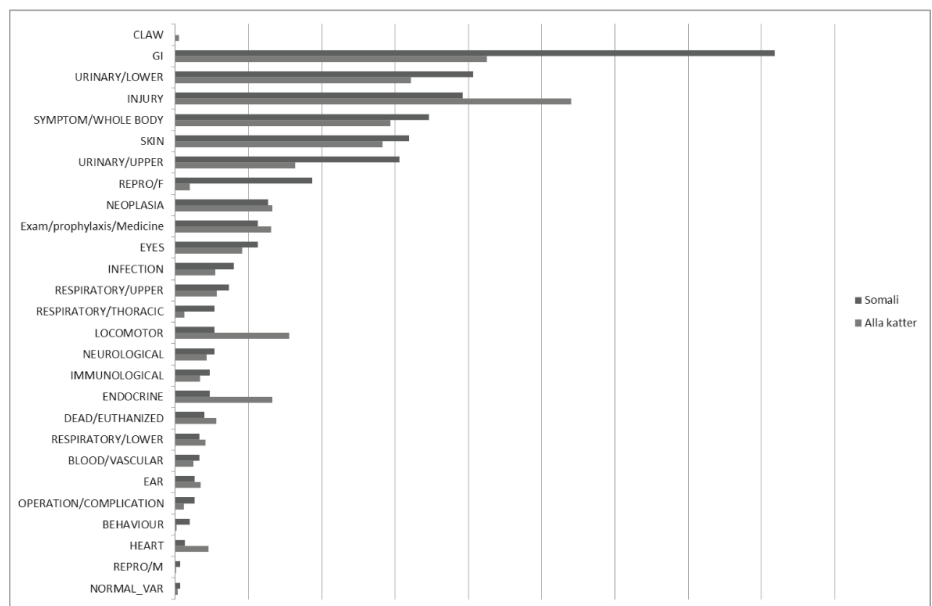
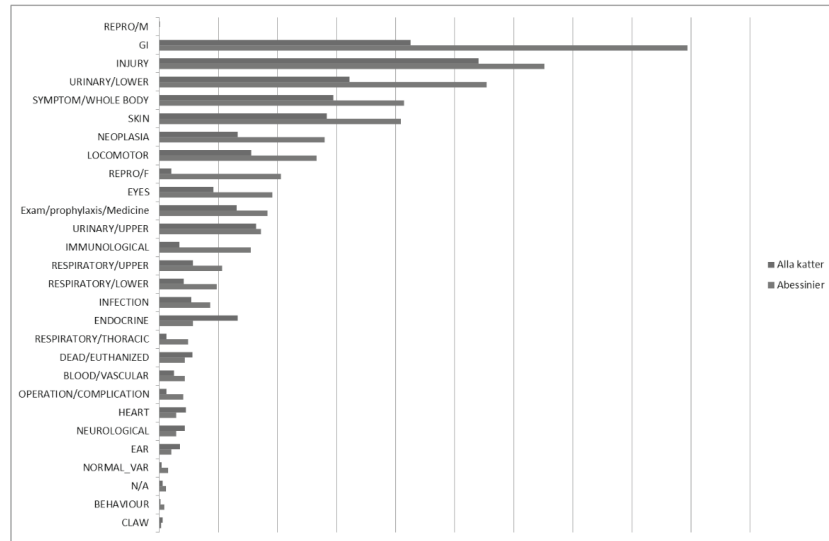
Figur 4. Vanligaste veterinärvårds diagnoserna hos Abessinier (övre stapel) relaterat till alla försäkrade katters skador (undre stapel.) Ju högre stapel ju större antal fall.

Figur 5. Vanligaste veterinärvårds diagnoserna hos Somali (övre) relaterat till alla försäkrade katters skador (undre.) Ju högre stapel ju större antal fall

Det kan tyckas dystert med alla skador och dödsorsaker. Utan kunskap pulsar man dock bara på i blindo. Med statistik kan vi om 5-10 år följa upp om vårt avelsarbete har resulterat i friskare katter.

Diagnoslexikon

FIP felin smittsam bukhinneinflammation
Pyometra livmoderinflammation
Hypertrofisk kardiomyopati HCM , förtjockning av hjärtmuskeln
Hydrothorax vätska (ödem) i bröstkorgen, oftast beroende på hjärtsvikt eller FIP
REPRO/M Reproduktionsproblem/hanar
GI problem med mag-tarmsystemet, t.ex. feber, kräkningar, diarré, viktnedgång, buksmärta
Injury kroppsskador
Urinary/lower FLUTD urinvägsproblem med eller utan urinstopp hos katt
SYMPTOM/WHOLE BODY symptom som påverkar hela kroppen, datoromografiundersökning
Skin hudproblem tex. exsem och allergier
Neoplasia tumörer, cancer
LOCOMOTOR motorikproblem
REPRO/F Reproduktionsproblem/honor
EYES ögonsjukdomar, ögoninfektioner
Exam/Prophylaxis/Medicine förebyggande undersökning, eller behandling/medicinering för att bromsa upp ett sjukdomsförlopp
Urinary/upper njursjukdomar, njurstenar etc.
Immunological nedsatt immunförsvaret, sjukdomar kopplade direkt till immunförsvaret som t.ex. FIV
Respiratory/upper övre luftvägarna, näs- och munhåla, svalg och trachea
Respiratory/lower nedre luftvägarna, lungorna, bronkerna
Infection infektioner, infektionssjukdomar t.ex. salmonella
Endocrine endokrina sjukdomar som omfattar bl.a. sköldkörteln, t.ex. hypertyreos
Respiratory/thorax andningsvägar/ bröstkor
Death/Euthanized död/avlivning
Blood/vascular blod/kärlsjukdomar, blodtryck
Operation/complication operationer/komplicationer i samband med operation
Heart hjärta, hjärtsjukdomar, hjärtsvikt
Neurological neurologiska sjukdomar/ symptom som t.ex. epilepsi
Ear öron, hörsel
Behaviour beteendeproblem
Claw klo, skadade/brutna klor

Ringens avelsråd ASHA arbetar just nu med statistiken, utifrån deras arbete hoppas jag att ringen kan ställa upp mål som kvantifierar hur mycket bättre hälsoläget för våra raser bör vara om 5 och 10 år. Generellt tycker jag att vi naturligtvis ska hamna i den lägsta premien hos Agria och att våra katter ska ha en bättre överlevnad än nu.

Vi ska inte glömma bort att idag har vi goda möjligheter att vidga avelsbasen och avla för hälsosammare raser på ett helt annat sätt än för bara några år sedan.

Maria Christiernin

Referens

Egenvall, A., A. Nødtvedt, J. Häggström, B. Ström Holst, L. Möller and B. Bonnett (2009). "Mortality of life-insured Swedish cats during 1999–2006: Age, breed, sex, and diagnosis". *Journal of Veterinary Internal Medicine* 23(6): 1175–1183.

